

Kalassay Louis (Lajos) dr
educator

Principal of Fifth Ave High School,
Pittsburgh, Pa. 1963 June.
retired

Bemutatom ^{Lajos} Dr. Kalassay Lajost

Irta **FAY FISHER ANDOR**

1950
March 18

Akit bemutatok: Dr. Kalassay Lajos, Kalassay Sándor református lelkésznek fia és ez-

Fay Fisher
Andor

időszerint Pittsburghban a Miller elemi iskola igazgatója Pittsburgh és környéke magyarjai ismerik őt, hiszen itt volt gyerekek Hazelwoodon és mióta nekik indult az életnek, azóta is itt él. 1926 óta tanít iskolákban Pittsburghban és környékén és most már egy iskola igazgatósát bízta rá a pittsburghi közoktatásügyi bizottság.

Amiért idehozom őt a Szabadság nyilvánossága elé, az a március 15-iki beszéde, amit az elmúlt vasárnap tartott McKeesporton, ahol egyébként mint arról már beszámoltam az ünnepélyt is vezette.

Dr. Kalassay Lajos ebben az országban született, itt Pittsburghban. De a Kalassay-otthon magyar légkörében nőtt fel, ahol a gyerekek magyarul is jól megtanultak beszélni, a lelkében megmaradt a szeretet és lelkesedés a nép iránt, melyből sarjadt és melynek körében élte ifjuságát.

Mint hallom: Dr. Kalassay Lajos mindig rendelkezésre áll, ha magyar eseményre hívják beszélni.

Nyolcadik éve élek itt Pittsburghban, az elmúlt vasárnap másodszer hallottam magyar ünnepélyen beszélni.

A magyar történelmet kitűnően ismeri. Nemcsak az amerikai magyarságét — doktori dolgozata is ebből a tárgykörből készült — hanem az óhazait is. Beszédén érzik, hogy szeretettel is foglalkozott a magyar történelemmel.

És ahogy előadja angol nyelven, magyar beszúrással a mondanivalóját, az hazatalál a magyar hallgatóinál. Érdekesen, színesen és mégis egyszerűen beszél, mert tudja, hogy hallgatóinak legtöbbje csak tőri az angol nyelvet. Alkalmazkodik hallgatóihoz és innen van a beszédének nagy hatása. Szinte játszik a szívek hurjain, amikor a magyar történelmi eseményeket festi szemléltetően, amikor az óhazáról beszél, ahol ő soha sem járt, a sorsról, mely a bevándoroltat elmozdította szülőfalujából, hogy itt keressen új hazát.

És milyen öröm volt hallgatni vasárnap délután McKeesporton a beszéde keretében arról is megemlékezni, hogy 1848-49 mit adott Amerikának is. A civilháború magyar hőseit emlegette — helyesen, mert a közönség körében szép számmal voltak az itt született nemzedékből is, akiknek újságszámba ment, amiket Dr. Kalassay Lajostól hallottak.

És még valamiért, hálásan tapsolhattak az ott megjelentek ennek az embernek. Amiért azt is fejtegette, hogy ne változtassák meg magyar szülők gyermekei magyar neveiket a Kováchok Smithre, a Nagyok Biggre, stb. — mert a névcseré egyáltalán nem teszi őket más, jobb amerikaiakká. Ugyanazok az emberek maradnak, akik voltak magyar nevükkel.

Handwritten: *Lajostól*

Ahogy Dr. Kalassay Lajost hallgattam és élveztem nagszerű előadását — az járt eszembe, milyen nagy kár, hogy Magyar Amerika intézményei szegények. Hogy például az Amerikai Magyar Szövetség nincsen olyan helyzetben, hogy egy ilyen igazán ritka második generációs embert alkalmazhatna, akinek ne lenne semmi más feladata, mint magyar kolóniáról magyar kolóniára járni, előadásokat tartani — az új magyar nemzedéknek a magyar történelemből és arról, amit a beszéde során olyan remekül szemléltetett McKeesporton is — mit adott a magyar nemzet a világnak és Amerikának is. Pedig: de nagy szükség lenne ilyen szolgálatra a második és harmadik nemzedék körében, mely egyre jobban távolodik azoktól az intézményektől, melyet apák építettek.

Milyen nagy hasznára lehetne például a magyar egyleteknek itt Pittsburgh vidékén, hogy távolabbra ne menjek, ha igyekeznének Dr. Kalassay Lajost megnyerni arra, ha lenne rá ideje, hogy télen szemináriumot tartana második és harmadik nemzedékbelieknek a magyar és amerikai magyar történelemből, mely tárgykörnek ő olyan alapos ismerője s kitűnő előadója. Talán ha itt született embertől hallaná ezt az újabb nemzedék, meg lenne a kellő hatása a magyar egyleteknél az új nemzedék körébeni tagszerzésnél is. Én úgy vélem kitűnő befektetés lenne — ha ilyenre szövetkezve megpróbálnék egyszer Dr. Kalassay Lajost ilyen előadásorozatra megnyerni.

Ne értsenek félre a magyar egyleti központokban — nem azt ajánlom, hogy tagszerzési kampánynál próbálnák őt megnyerni. Távol áll tőlem ilyen gondolat. Az én nézetem csak arra irányul, hogy az újabb nemzedéknél ilyen emberrel kellene ismertetni annak a népnek történetét, melyből származnak és az első generáció honalapító küzdelmeit is.

Kevés olyan itt született emberünk van Magyar-Amerikában, aki annyira ismerné ugy a magyar nép, mint az amerikai magyarság történetét is, mint Kalassay ~~Dezso~~ *László*.

Magyar-Amerika sokat nyerhetne vele, ha szélesebb körökben is megismernék őt, ha a magyar kolóniák hallanák remekül felépített és egyszerű angol beszédeit a magyar történelem tárgy köréből.

